

Виступ на педагогічній раді. Безбар'єрність стосується кожного.

У різні періоди життя кожен із нас може стикнутися з бар'єрами - фізичними (незручна інфраструктура), психологічними (упередження та стереотипи), економічними (несправедлива оплата чи відмова в роботі), інформаційними (незрозуміла відповідь на запит), цифровими (відсутність інтернету в сільській місцевості) тощо.

Повномасштабна війна загострила важливість доступності у всіх сферах суспільства й збільшила запит на безбар'єрні рішення. Це стосується зокрема умов евакуації, доступу до укриттів, економічної та соціальної підтримки, зручних і доступних послуг, адаптації ветеранів та ветеранок до цивільного життя.

Безбар'єрність - це концепція, що передбачає створення умов, у яких всі люди, незалежно від їхніх фізичних, сенсорних, інтелектуальних чи інших особливостей, мають рівний доступ до різних аспектів суспільного життя. Це шлях до створення комфортного середовища, де немає обмежень і кожна людина має можливість реалізувати свій потенціал.

Які є види безбар'єрності?

- Фізична — доступність будівель, транспорту, громадського простору та інших об'єктів для всіх соціальних груп.
- Інформаційна — доступність інформації в різних форматах та з використанням технологій, що враховують потреби людей з порушеннями зору, слуху тощо.
- Цифрова — доступність швидкісного Інтернету, можливість отримувати онлайн-послуги, навчання цифрових навичок.
- Суспільна та громадянська — рівні можливості участі всіх людей, їхніх об'єднань та окремих суспільних груп у житті громад і держави.
- Освітня — рівні можливості та вільний доступ до освіти, зокрема освіти протягом життя, створення інклюзивного освітнього середовища.
- Економічна — умови та можливості для працевлаштування, заняття підприємництвом чи самозайнятістю для всіх груп населення.

Кожен із нас може зробити свій внесок у створення безбар'єрного середовища:

- ✓ використовувати безбар'єрну мову, уникаючи слів та фраз, що демонструють упереджене, стереотипне або дискримінаційне ставлення;
- ✓ звертатися до місцевих органів влади з пропозиціями щодо покращення доступності інфраструктури та послуг для маломобільних груп населення;
- ✓ допомагати іншим освоювати цифрові технології, що можуть покращити їхній доступ до інформації та послуг;
- ✓ ініціювати створення інклюзивного середовища на робочому місці, забезпечуючи доступність приміщень та адаптуючи робочі місця;
- ✓ бути уважним до інших та допомагати тим, хто цього потребує.

Багато корисної інформації містить [Довідник безбар'єрності](https://bf.in.ua/) <https://bf.in.ua/> — це гід з коректного спілкування, у якому зафіксовані нові норми безбар'єрної мови. У ньому можна дізнатися зокрема про складові безбар'єрності; правила мови; етику взаємодії з різними людьми; поради та інструкції, актуальні під час війни; толерантну взаємодію з людьми, які мають бойовий досвід; організацію безбар'єрних подій.

Також можна переглянути освітні серіали про [безбар'єрність](https://osvita.dii.gov.ua/catalog/topic/barrier-free) <https://osvita.dii.gov.ua/catalog/topic/barrier-free> та [підтримку ветеранів і реінтеграцію](https://osvita.dii.gov.ua/catalog/topic/pidtrimka-veteraniv-ta-reintegracia) <https://osvita.dii.gov.ua/catalog/topic/pidtrimka-veteraniv-ta-reintegracia>.

Зі статтями та інструкціями, які допоможуть розібратися в державних послугах у важливі моменти життя, можна ознайомитися в розділі «[Дія. Безбар'єрність](https://bf.dii.gov.ua/)» <https://bf.dii.gov.ua/> на порталі Дія.

Що означає безбар'єрність: основні терміни

Неправильно	Правильно
Інвалід, людина з обмеженими (фізичними) можливостями, людина з особливими потребами...	Людина з інвалідністю, людина з фізичними порушеннями...
Прикутий до крісла / ліжка	Людина, яка має порушення рухових функцій
Інвалідний візок, інвалідне крісло	Крісло колісне
Людина з порушеннями / вадами	Людина з порушенням(и) функцій
Мова жестів, сурдопереклад	Жестова мова
Люди у віці, люди пенсійного віку / пенсіонери, люди поважного віку	Люди старшого віку, люди третього віку, люди літнього віку, літні люди, люди у віці 60+ / 75+
«Дитина-метелик»	Дитина з бульозним епідермолізом